

TÜRKİYE
YAZMA
ESERLER
KURUMU
BAŞKANLIĞI

KİTAP ŞİFAHANESİ VE ARŞİV DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MORİTANYA YAZMA ESERLERİNE TİKA KOORDİNASYONLU ZİYARET

17 – 22 AĞUSTOS 2013

Ziyaret sırasında Büyükelçimiz Sayın Musa KULAKLIKAYA konu ile yakından ilgilenmiş ve Boutilimit'teki kütüphanelere ve Nuakşot'taki Milli Kütüphane ziyaretlerine bizzat eşlik etmişlerdir. TİKA Ortadoğu ve Afrika, Moritanya-B.Faso-S.leone-Liberya-Gine masası uzmanı Kutluhan YÜCEL koordinatörlüğünde, IRCICA uzmanlarından Serdar BEKAR ve Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kitap Şifahanesi ve Arşiv Dairesi Başkan Vekili Nil BAYDAR tarafından yapılan ziyaretlerde kurum ve şahısların ellerinde bulunan yazma eserler incelenmiş ve gerekli notlar alınmıştır.

Moritanya Bilimsel Araştırma Enstitüsü ziyareti

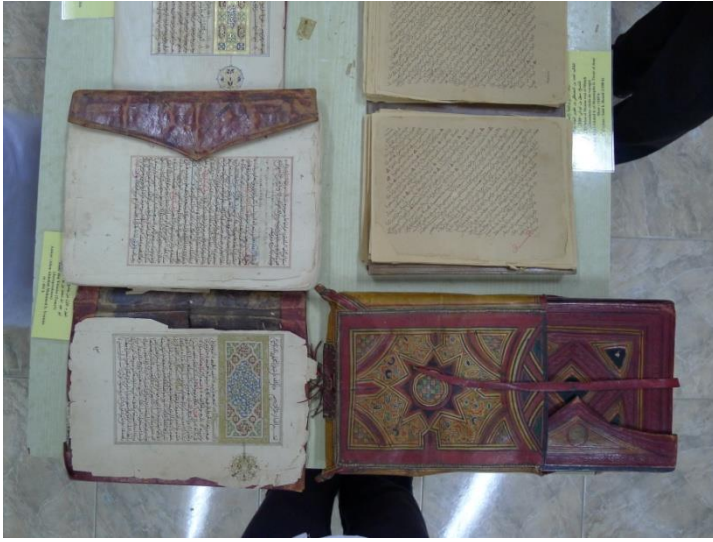
Ziyaret ekibi

Yazmalar dolaplarda dosyaların ve yeni yapılan kutuların içinde saklanmaktadır.

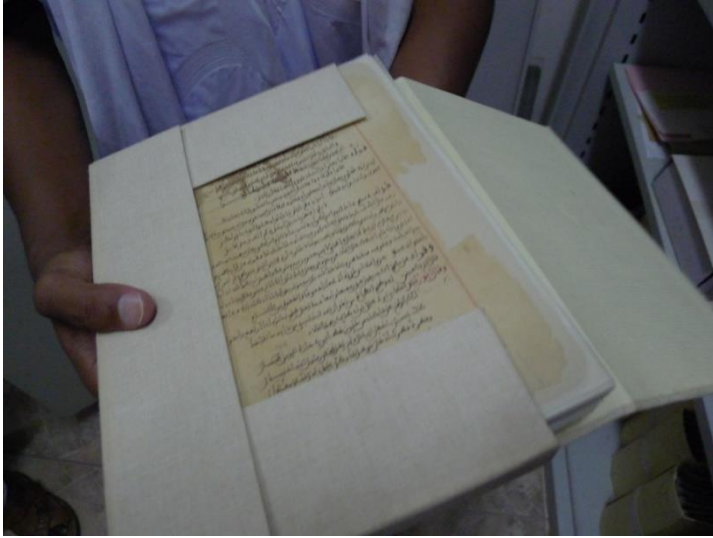
Dünya Bankası bağışı ile karton alınmıştır, her yazma için ölçüsüne kutu hazırlanmaktadır.

Özgün bezemeli ve ciltli yazmalardan örnekler

Mağribi hat örneği

18 yıl önce bazı yazmalar İspanya'ya götürülerek lamine edilmiştir.

Kutulara yerleştirilmemiş, kötü durumda yazmalar.

Mekandan bir görüntü, çıktı dosyaları

Belgeleme odası

Son derece özenle kutular yapılmakta.

Toz alma makinesi, ancak hiç kullanılmamış.

Ziyaretin asıl sebebi Touzekt Müzesi

Ziyaretten iki gün önce müzeyi sel basmıştır.

Yazmalar yukarıdaki vitrinlerin içinde, nemli ve çok sıcak bir ortama alınmıştır.

Yazmaların onarıma ihtiyacı vardır.

Bazı yazmalarda mikroorganizma hasarı başlamıştır.

Nemli ve sıcak ortamda mürekkep hasarı da görülmektedir.

Ciltler yumuşamış ve yıpranmıştır.

Aynı müzenin sahibi yazmaların bir kısmını köyüne getirmiştir.

Yağmur mevsiminde suyun sıklıkla benzer tahribata neden olduğu belirtilmiştir.

En çok yazmanın bulunduğu Chinguetti bölgesi

Burada da en önemli sorun termit saldırıları.

1400 yazması olduğu belirtilen aile kütüphanesinden bir görüntü.

Su çatıdan içeri girmiştir.

Raflarda açık biçimde depolanan yazmalar sudan zarar görmüştür.

Termit zararı

Ziyaret kapsamında el yazması olan 667 aileden bazılarına gidilerek ellerindeki yazmaların durumları tespit edilmiştir.

Bazı yazmaların özenle saklandığı ancak çoğunun onarıma ihtiyacı olduğu görülmüştür.

Ziyaret kapsamında el yazması olan 667 aileden bazilarına gidilerek ellerindeki yazmaların durumlarini tespit edilmiştir.

Nuakşot'taki bir zaviye

Zaviyenin şeyhi, mevcut olan 10 yazmasını göstermiştir.

Derlerde orijinal yazmalar kullanıldığı için, yıpranan yazmaların onarımı banlar ile yapılmıştır.

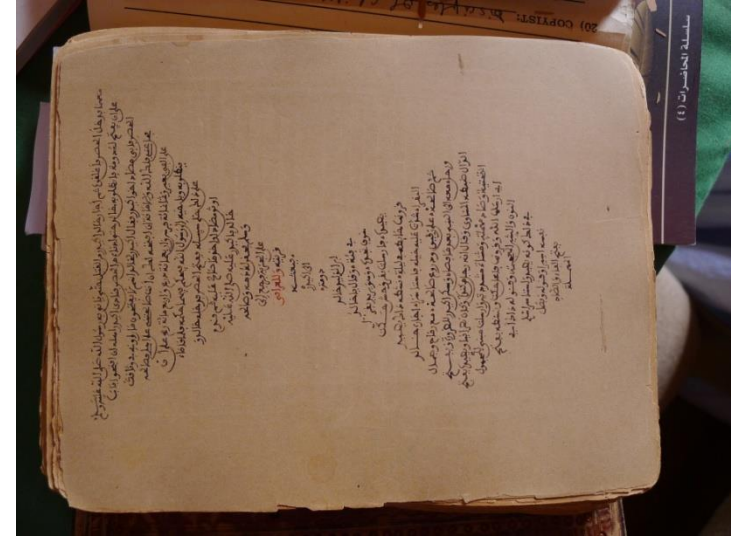
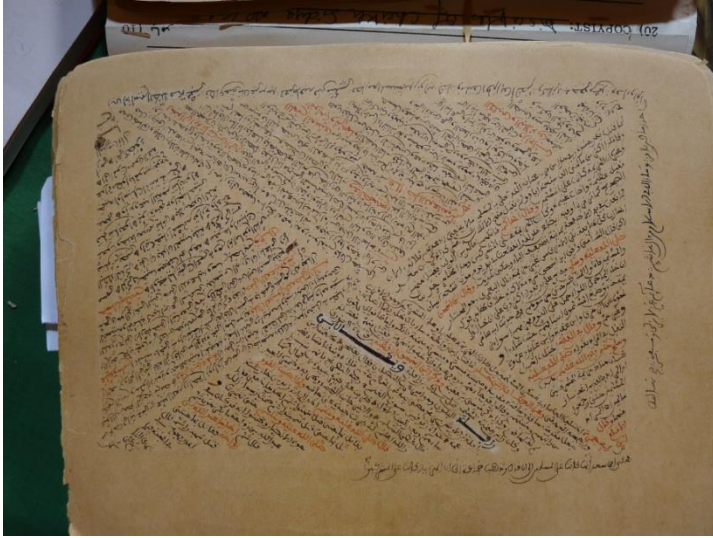

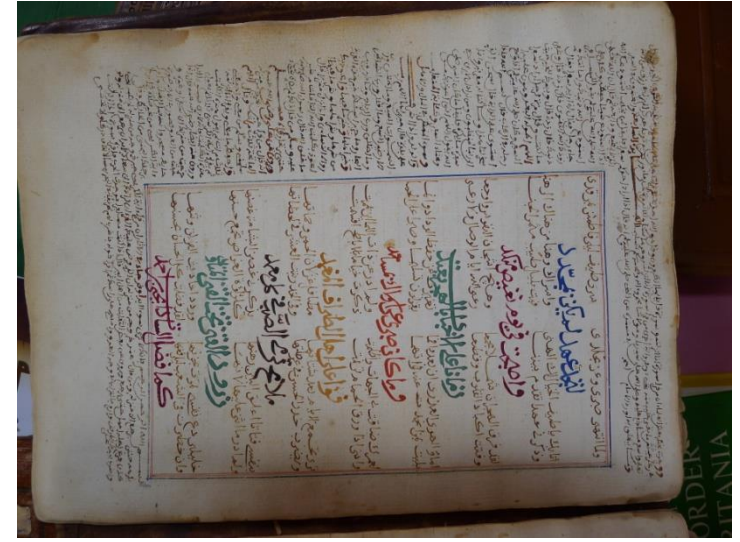
Boutlimit'e gidilerek 3 ayrı ailenin kütüphanesi ziyaret edilmiştir.

Sidiya'ya ait yazmalar, diğer ailelerdekine göre daha iyi durumdadır. Kutuların ve özgün mahfazaların içinde saklanmaktadır.

Ancak yine de yüksek nemden kaynaklanan mürekkep bozulması görülmektedir.

Yazmaların şirazesı yoktur, bu yazma Dubai'de restore edilmiştir.

Boutlimit'te ziyaret edilen yerlerden biri de bir okulda bulunan kütüphanedir.

Boutlimit'e gidilerek 3 ayrı ailenin kütüphanesi ziyaret edilmiştir.

